

LN: 90000-10/2020-44

Datum: 2.11. 2020

Mestna občina Ljubljana
Mestni svet
Mestni trg 1
1000 Ljubljana

Zadeva: Odgovor na svetniško pobudo g. Janeza Starihe glede pomoči umetnikom

Spoštovani,

Samostojni mestni svetnik, g. Janez Stariha, Lista kolesarjev in pešcev, je na MS MOL naslovil pobudo o pomoči umetnikom zaradi posledic epidemije covid-19 (nezmožnost opravljanja dela).

Pobuda vsebuje naslednje predloge:

1. Mestna občina Ljubljana naj podobno kot Mestna občina Maribor čimprej oz. kratkoročno zagotovi sredstva in objavi javni poziv za delovne štipendije za lokalne umetnike. Mestna občina Maribor je npr. sredstva našla na nerealiziranih postavkah za delovanje mestnega sveta (ki v času epidemije in v poletnih mesecih ni zasedal) in na drugih (zaradi epidemije) nerealiziranih postavkah mestnega proračuna,
2. Mestna občina Ljubljana naj aktivno spodbuja svoje javne zavode, da v svoje programe, kot so npr. festivali, v letošnjem in naslednjem letu še bolj vključijo lokalne umetnike in ustvarjalce,
3. Mestna občina Ljubljana naj aktivno med svojimi javnimi podjetji promovira, da se v letošnjem letu za namene morebitnih poslovnih daril odločijo za odkup umetniških del ljubljanskih umetnic in umetnikov.

Odgovor Oddelka za kulturo:

Seznanjenimi smo z ukrepom Mestne občine Maribor. Gre za enkratni ukrep pomoči in vsekakor je vsak tak ukrep dobrodošel.

V Ljubljani smo zavzeli stališče, da je potrebno ustvariti možnosti in pogoje, da bi lahko umetniki in umetnice, podporni sodelavci in sodelavke (lučkarji, scenski delavci...), ki so skoraj v celoti vezani na prekariat inčasne pogodbe o delu, delali in zato tudi prejeli plačilo.

V času od zaprtja v marcu 2020 smo se s sodelavci_kami v MOL, na Oddelku za kulturo, z direktorji javnih zavodov in društvom Asociacija ukvarjali z iskanjem rešitev, kako ustvarjalcem in ustvarjalkam omogočiti, da bi lahko na področju različnih umetniških praks svoje vsebine izvajali in tudi pripeljali do občinstva.

Prvi ukrep, ki se danes morebiti zdi samoumeven, je realizacija javnih razpisov tako za 4-letne javne kulturne programe 2020-2023 kot za enoletne projekte za NVO in samozaposlene v kulturi. Ker smo se zavedali spremenjenih možnosti in delovnih razmer za ustvarjalce, smo vsako pogodbo posebej uskladili na način, da je bila prejemnikom sofinanciranja omogočena izvedba vsebin, ne da bi zmanjševali finančna sredstva. MOL v letu 2020 za programe, projekte NVO in samozaposlene v kulturi namenja 3.341.860 EUR.

Da so lahko v času zaprtja omogočili delo in izvedbo pripravljenih programov, so v Ljubljani delovali odprti odri: Vodnikova domačija (literatura in glasba), preddverje Križank (uprizoritvene umetnosti in glasba). Prav tako je MOL finančno podprla (50.000 EUR) #odprti oder na ploščadi Metelkova, kjer se je odvijal program gledališč, javnih debat, sodobnega plesa, folklore in glasbe za ustvarjalce iz Ljubljane kot tudi izven nje.

Skupaj z Vodnikovo domačijo, Javno agencijo za knjigo in Društvom slovenskih pisateljev smo na področju knjige organizirali spletni t.i. *sejem s kavča* in več t.i. knjižnih sejmov na zraku, da bi podprli tako domače založnike in avtorje in dali možnost bralcem za nakup knjig, ko so bile knjigarne še zaprte.

Na področju glasbe je KinoŠiška organizirala virtualne koncerte slovenskih izvajalcev, s katerimi nadaljuje še danes, ko morajo biti zaprti.

Na področju vizualnih umetnosti sta oba naša javna zavoda, MGML in MGLC podprla samostojne ustvarjalce na več načinov: MGLC predvsem s prostori, Mestna galerija pa s projekti v Mestni galeriji in Galeriji Tobačna, namenjenim vizualnim umetnicam in umetnikom. Vsi trije ukrepi so imeli finančno posledico za sodelujoče. Ti projekti so bili:

- *Umetnost v času izolacije*: ker so bila vrata Mestne galerije Ljubljana zaprta in je bila umetnost omejena na spletno okolje, smo pozvali avtorje/-ice oziroma umetnike/-ice, da nam posredujejo avtorska dela, ki nastajajo v času izolacije. Zbrana dela smo več tednov zapored predstavili v »galerijah« na digitalnem zidu Facebook strani Mestne galerije. Poslanih je bilo več kot 300 avtorskih del. Posledica tega natečaja je bilo seveda plačilo dela prijaviteljev.
- *Korono na majico!*: ker je bil odziv na projekt *Umetnost v času izolacije* nad pričakovanji, smo na Facebook strani Mestne galerije Ljubljana izvedli akcijo *Korono na majico!* V okviru akcije smo pripravili ožji izbor prejetih del v okviru projekta *Umetnost v času izolacije* in našim sledilcem omogočili glasovanje za najljubši motiv. Prva tri dela, ki so v obdobju od 4. do 17. maja 2020 prejela največje število všečkov, smo natisnili na majice, ki so naprodaj v trgovini Mestne galerije Ljubljana in služijo kot opomin na čas, ko se je spremenilo doživljanje in naš odnos do umetnosti.
- Potekal je tudi projekt *Mali umetniki v karanteni*, ki se je začel sočasno s projektom *Umetnost v času izolacije* in je potekal je v Galeriji Tobačna. Digitalni zid na Facebook strani Galerije Tobačne smo namenili umetniškimi delom najmlajših avtorjev/-ic, k sodelovanju pa povabili tudi vrtce in šole. Za navdih in kreativne napotke mladim smo ustvarili serijo video posnetkov, ki so služili predstavitvi različnih pristopov v umetnosti ter hkrati mladim ponudili namige in napotke za ustvarjanje. V okviru projekta, ki je potekal od 18. marca do 19. maja 2020, smo prejeli 124 del mladih avtorjev/-ic, med katerimi smo izbrali tiste, ki so nas s svojo ustvarjalnostjo najbolj navdušili in jim podarili družinsko vstopnico za obisk Mestnega muzeja Ljubljana. Ta projekt ni imel finančnih posledic kot prva dva, dodajamo jih z razlogom, da predstavimo različne aktivnosti, pripravljene v času zaprtja.

Prav tako je Turizem Ljubljana v času karantene na portalu *Visit Ljubljana* pripravil podstran »Kultura na spletu«, kjer so v času zaprtja zbirali in redno posodabljali kulturne spletne vsebine (virtualne razstave, filme, spletne koncerte, spletne gledališke predstave itd.), ki so jih pripravile številne kulturne ustanove v mestu. Ta projekt je nagradila mednarodna strokovna žirija in Ljubljano že šesto leto zapored uvrstila na seznam Global TOP 100 Sustainable Destinations. Po karanteni so ga nadgradili in pripravili virtualno razstavo »KoronaKultura«, pri čemer so sodelovali tako ljubljanski kot nacionalni kulturni zavodi. Turizem Ljubljana je vsem kulturnim institucijam in nevladnim organizacijam na območju MOL poslal še dva poziva za predložitev kulturnih programov, ki jih potem promovirajo v okviru dogodkov doma in v tujini ter na portalu www.visitljubljana.si in drugih komunikacijskih kanalih. Predstavnikom kulturnih institucij so pozive za predložitev kulturnih programov poslali tudi v času trajanja pandemije. Objavljen je bil tudi Javni razpis za zbiranje predlogov za sofinanciranje turističnih prireditev na javnih površinah v Mestni občini Ljubljana za izvedbo dogodkov na javnih površinah, povezani z dediščino Ljubljane oz. vsebinsko zanimivi za čim širši krog obiskovalcev in strokovne javnosti.

Glede predloga, da naj Mestna občina Ljubljana aktivno spodbuja svoje javne zavode, da v svoje programe, kot so npr. festivali, v letošnjem in naslednjem letu še bolj vključijo lokalne umetnike in ustvarjalce pojasnjemo, da so javni zavodi to počeli tudi pred krizo, saj je eden od imperativov mestne kulturne politike prav sodelovanje javnih kulturnih inštitucij z nevladnim sektorjem in samozaposlenimi v kulturi. Velika večina do sedaj izvedenega kulturnega programa v mestu je bila realizirana v sodelovanju z domačimi umetniki in umetnicami.

Glede predloga, naj Mestna občina Ljubljana med svojimi javnimi podjetji promovira nakup umetniških del umetnikov in umetnic iz Ljubljane kot poslovnih daril pojasnjemo, da je taka pobuda dobrodošla in jo bomo posredovali vsem deležnikom, od katerih pa je sicer odvisno, v kakšni meri se bodo odločali za letošnje obdarovanje. Mestna občina Ljubljana že tradicionalno sodeluje pri oblikovanju poslovnih, protokolarnih daril mesta z domačimi oblikovalci in umetniki. Da so domači umetniki res v ospredju, je bila ustanovljena galerija DobraVaga pod Plečnikovimi arkadami na tržnici, kjer sistematično predstavljamo mlade umetnike na začetku karijerne poti ter omogočamo, da so njihova dela tam tudi naprodaj. Galerija deluje v okviru javnega zavoda KinoŠiška.

Vsaka (lokalna) skupnost se je lotila ukrepov glede na stanje: Berlin, Dunaj, Maribor so to storili z enkratnimi štipendijami. Ljubljana se za kaj takega ni odločila, ker smo pričakovali in še vedno pričakujemo od države, da odgovorno uredi podporo umetniški skupnosti oz. samozaposlenim. Menimo, da smo v Ljubljani, kjer je več kot 11 % mestnega proračuna namenjenega kulturi, dobro odreagirali na krizo, prav tako pa je pomembno, in to Ljubljano loči od večine lokalnih skupnosti, da so sredstva za področje kulture stabilna, saj je finančna podpora ohranjena prav v segmentu najbolj ranljivih (NVO in samozaposleni), prav tako pa se nadaljujejo vse investicije v infrastrukturo na področju kulture.

Lep pozdrav,

mag. Mateja Demšič
Sekretarka - Vodja oddelka

Ljubljana2025
European Capital of Culture
Candidate City